

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

IV. De Ordinandorum Qualitatibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62620)

Pium & utile, edita 22. Septemb. 1582. Societati JESU concessum est privilegium; ut ejus Religiosi extra dicta tempora & non servatis interstitiis, tribus continuis festis, tres Ordines sacros recipere possint: quod Privilegium per viam Communicationis non participant alia Religiones, speciali ejusmodi privilegio non munita, quæ aliis communicant in Privilegiis Societatis, ut constat ex tenore *Constitut. Pauli V.* quæ incipit *Quantum Religio*, pridie nonas Septemb. 1606. editæ, quæ ejusdem Societatis Institutum luculenter est confirmatum, Palao cit. p. 17. à n. 12.

43. Dubitant hic aliqui de qualibus festis ejusmodi Privilegia sint intelligenda. Et Rodriguez quidem *Tom. 1. Q. 2. Regul. q. 23. art. 5.* intelligenda, eximit de quibuscunque, quæ ritu duplici in Ecclesia celebrantur. Alii verò communiter ejusmodi Privilegia de iis tantum festis intelligunt, quæ sive Ecclesiæ universali, sive particulari tantum Diocesis Lege, statuto, vel Consuetudine, non tantum à Clero in Choro, sed in Foro etiam à Populo per Divinorum frequentationem & ab operibus servilibus abstinentiam celebrantur; quorum sententia omnino præferenda est hodie, postquam prior prohibita est decreto Urbani VIII. ut Card. de Lugo *Respons. moral. lib. 2. dub. 43.* monet.

ARTICULUS IV.

De Ordinandorum Qualitate.

SUMMARIUM.

44. *Femina Ordinationis incapax est.*
45. *Jure Divino.*

46. *Diaconisse, Presbyteræ &c. nulli ordine initiata non erant.*
47. *Ordinibus initiari nequeunt Hæretici, maphroditi,*
48. *Nondum Baptizati,*
49. *Vel confirmati,*
50. *Neophyti,*
51. *Infantes,*
52. *Et amentes.*
53. *Ætas præfixa Ordinibus majoribus.*
54. *Non exigit ultimum annum completum.*
55. *Minoribus certa ætas Jure statuta non est.*
56. *Ordinari ferè nequeunt conjugati,*
57. *Illiterati,*
58. *Consurati vel irregularitate impediti.*
59. *Uti & Ordinandi non subditi, ratione Originis,*
60. *Domicilii veri,*
61. *Beneficii Ecclesiastici,*
62. *Triennalia familiaritatis,*
63. *Vel Licentia seu literarum Ordinandi-
riarum.*
64. *Non subditum ordinantium pariter.*
65. *Episcopus perficere prohibetur à
Papa:*
66. *Non etiam ab alio Episcopo capere
ordinationem.*

Plures sunt qualitates, quibus peccatum esse oportet Ordinandum; & primò quidem, ut sit mas; feminas enim Ordinum Jure Divino incapaces esse, cum S. Thomas, de Fide esse, asserente, in 4. dist. 25. q. 2. art. 1. communis sensus & doctrina est cæterorum TT. & Canonistarum. Tradisumentium partim ex perpetua Traditione & usu Ecclesiæ, ad exemplum Christi, ipsam quoque Beatissimam Virginem & Matrem suam nullò Ordine condecorantis, manifestò indicio incapacitatis; cujus ratio est; quia Ordo est

natura sua ordinatum superiorem & in gradu supra reliquos Fideles eminenti constituit, illique hos docendi & Sacramenta ministrandi tribuit potestatem: cujusmodi superioritatis, eminentiæ & potestatis mulieres Jure Divinò incapaces esse, constat ex illo, *Sub potestate viri eris & ipse dominabitur tui*, Genes. cap. 3. v. 16. & *Omnis viri caput Christus est: caput autem mulieris vir*, 1. Corinth. cap. 11. v. 3. quam huic *subditâ esse*, Apostolus dicit *ibid. cap. 14. v. 34.* ubi præterea mulieres in Ecclesia jussit tacere, non tantum docendi, sed etiam discendi gratiâ: ac proinde, si quid discere velint, domi viros suos interrogare; quòd turpe sit, in Ecclesia mulierem loqui.

Neque hac in re pro mulieribus facit; quòd utroque Testamento mulieres, Maria Soror Moysis, Num. cap. 12. v. 2. & Anna Filia Phanuel, Luca cap. 2. v. 36. Prophetissæ fuisse perhibeantur: quòd in Christo JESU inter masculum & feminâ non sit discrimen, Galat. cap. 3. v. 28. & in primitiva Ecclesia fuerint Diaconissæ ac Presbyteræ, *can. Presbyter 17. can. fin. disp. 32. & can. Diaconissam 27. q. 1.* Non, inquam, ista, & si quæ ejusmodi alia sunt, pro feminis faciunt; quia imprimis, licet eadem feminæ, quæ masculi ratio sit quoad justificationem & gratiam, quæ communicatur per fidem & Baptismum, de qua *cap. cit.* Apostolus loquitur: quoad superioritatem tamen & subjectionem docendique potestatem, non eandem utriusque rationem esse, ex eodem S. Gentium Doctore est ostensum, Laiman *Lib. 5. Theolog. Tract. 9. cap. 6. n. 2. in fine* & Palao *Tract. 27. disp. unica p. 6. n. 5.* Deinde; quia donum Prophetiæ superioritatem & spiritualem in alios potestatem ex se non infert, sicut Ordo, ac proinde illò præ-

ditum istius capacem esse, non infertur. Bellarmin. *de Sacrament. in gen. lib. 1. cap. 25.* & Laiman *cit. n. 2.* Denique; quia Presbyteræ & Diaconissæ, uti etiam Episcopæ, olim vocabantur aliquando mulieres virorum, qui cum ipsarum consensu ad Diaconatum, Presbyteratum vel Episcopatum erant assumpti: aliquando ætate provectiores viduæ, non per veram Ordinationem, sed Benedictionem & destinationem tantum simplicem ad quarundam Ecclesiæ rerum curam, Catechumenorum instructionem, & similia deputatæ, ut ostendit Vasquez *disp. 245. cap. 3. n. 49.* & advertunt Tamburinus *de Jure Abbatiss. disp. 32. q. 2. n. 1.* & Barbosa *in can. Diaconissam cit. n. 6. & c. Nova 10. de Panit. & remiss. n. 4.*

An autem illarum capax sit Hermaphroditus, optimè resolvit Palao *Tract. 29. disp. 6. p. 11. n. 1.* quòd quantumvis, sicut Ordinum, cum femineus, incapax: ita cum virilis sexus in eo prævalet, capax esse videatur Jure Divinò; cum posteriori casu simpliciter vir reputetur, *l. Quaritur 10. ff. de Statu hominum*, ab illis tamen repellendus sit non tantum, cum neuter: sed etiam, cum prævalet sexus virilis; quia monstrosus passim à DD. & ab Aristotele *Lib. 4. de Generat. animal. cap. 3. in fine* reputatur: & propterea, tanquam irregularis, sine Apostolica dispensatione ad Ordines non promovendus censetur, *arg. can. 1. disp. 36. Suarez de Censur. disp. 51. §. 2. n. 1. & Bonacina disp. 8. de Sacrament. q. Unica p. 5. n. 6.*

Secundò, ut sit baptizatus, *c. 1. c. Apostolicam 2. de Presb. non bapt.* ubi ante susceptum Baptismum ordinatus baptizari, & iterum ordinari jubetur, manifestò indicio, Ordinum prius invalidè susceptorum. Ratio est; quia Baptismus est

K k k

mus est janua omnium aliorum Sacramentorum, *c. cit. & c. Per Catechismum 2. de Cognat. spirit. in 6. & quidem Fluminis*, sive Aquæ; cum enim omnia Sacramenta signa visibilia & externa sint, exterum & visibile fluminis Baptismum præquirunt: etsi ei, qui hunc recipere nequit, ad gratiam sufficiat Fluminis Baptismus, Palao *disp. unica cit. p. 5. n. 5.* & Barboſa *de Offic. Episc. alleg. 2. n. 8.*

49. Non Baptismi tantum, sed Confirmationis quoque Sacramentum Ordinationi præmitti, voluit S. Synodus Tridentina: cujus *Sess. 23. cap. 4. de Ref. decretum est, Primâ tonsurâ non initiuntur, qui sacramentum confirmationis non receperint.* Non quidem necessitate Sacramenti, ut cum Navarro *Manual cap. 22. n. 9.* & aliis advertunt Suarez *de Sacrament. disp. 38. f. 1. & disp. 42. de Censur. f. 3. n. 14.* & Barboſa *de Offic. Episc. alleg. 2. n. 14.* quod Ordo ex natura sua & institutione Christi Confirmationis Sacramentum essentialiter non præsupponat, ab eoque necessario dependeat: sed Præcepti duntaxat Ecclesiastici, contenti relatis Tridentini verbis, *Non initiuntur*: quæ cum in actu exercitio imperativa sint, vim legis habent, per tradita à Suarez *Lib. 3. de LL. cap. 15. n. 8.* sicut ejus vim habent eadem verba *Non initiuntur* relata ad sequentia, qui *Fidei rudimenta edocti non fuerint* &c. quibus præceptum contineri, communis sententia est DD. Unde susceptionem Ordinum sine Confirmatione graviter peccaminosam esse, cum Tannero *disp. 4. de Sacram. q. 4. n. 48.* volunt Pontius *de Confirmat. cap. 3. n. 6.* & Bonacina *disp. 8. de Sacram. q. unica p. 5. n. 9.* quod præceptum in materia gravi graviter obliget. Alii tamen eâ admittam, culpam venialem tantum esse, sustinent

cum *cit. Navarro n. 9. Suarez f. 1. & Barboſa n. 15.* Imò aliqui apud Quatanadvennas *Singular. Tract. 2. sing. 4. n. 3.* eam, contemptu & scandalo factis, omni culpâ vacare, existimant; quod obligationem non indicent verba Concilii; cum non tam rigorosum præceptum, quàm directionem quandam ac monitionem contineant: & non ad suscipientes, sed ad ordinantes dirigantur. Verum, quia præceptum continent quoad Rudimenta Fidei &c. non apparet, quomodo non præcepti, sed directionis tantum vim habeant, quoad Sacramentum Confirmationis.

Tertiò, ut non sit Neophytus, sive à Paganismo vel Judaismo ad Fidem Christianam recenter conversus, *can. Neophytus 8. dist. 61.* nisi in hac benedictus fore Episcopi arbitrio judicetur, Henriquez *Lib. 14. cap. 4. n. 7.* & Barboſa *ibid. p. 1. Tit. 2. Gloss. 17. n. 60.*

Quartò, major septennio, aut etiam prima Tonsura licite conferatur, *c. fin. ibi, Nullus infanti clericalem conferre præsumat tonsuram, in 6. sub pena suspensionis à Clericalis Tonsuræ obligatione per annum, in ejus prohibitionis transgressores latâ, c. cit.* Nisi tonsuratus esset infans, *Qui Religionem intraret*, hoc est Religioni, ut olim minoris erat, à parentibus offerretur, ut *c. cit.* cum Glossa *V. Intraret* & Anselmano advertit Laiman *pr. & Barboſa de Offic. Episc. alleg. 111. n. 5.*

Dixi imprimis *Licet*; quia etiam infanti Ordines valide conferri, patet *c. Unico, de Clerico per saltum promotus*, ubi ante annos discretionis minoribus, & postea, omisso Diaconatu, Sacerdotio initiatus, solum Diaconatum recipere jubetur. Ratio est; quia, etsi *Pœnitentia & Matrimonium valide suscipiuntur*

queant ab eo, qui caret usu rationis, cum incapax sit veri doloris ad illam, & consensus ad hoc essentialiter requisiti, suscipi tamen ab iis ita possunt sacramenta, quorum valor non pendet ab actibus suscipientis; modò iste illorum colationi non resistat: cujusmodi, cum sicut Baptismus, Confirmatio & Eucharistia, sic etiam Ordo sit, hic validè conferetur infanti, ut cum S. Thoma in 4. dist. 25. q. 8. art. 1. q. 2, aliisque TT. docent Laiman *Theolog. Moral. lib. 5. tract. 9. cap. 6. n. 4.* & Palao *Tract. 27. dist. Unic. p. 7. n. 2.* etsi hujusmodi infans, postquam ad annos discretionis pervenerit, si à statu clericali alienus sit, reclamare possit, & ad continentiam, Ordinibus sacris annexam, non teneatur: nisi expressè, vel tacitè sacri Ordinis actum exercendò, ratam habuerit suam ordinationem, Hostiens. in *Summa n. 31.* & Fagnanus in c. *Unic. cit. n. 54.*

52. Eadem, quæ infantis, ratio est amentis, qui nunquam usus est ratione; aut, cum istà uteretur, Ordines postulavit; hunc enim validè Ordinari, arg. c. *Unic. cit.* communiter tradunt DD. qui tamen id meritò negant de amente, qui aliquando usus est ratione: & cum istà uteretur, Ordines nunquam postulavit; quia sacramenta, quæ non necessitatis, sed voluntatis sunt, repelluntur, si postulata non sint tempore, quò libere suscipi & postulari potuerunt, ut advertunt *cit.* Vasquez *disp. 246. cap. 1. n. 12.* Bonacina p. 5. n. 3. & Palao p. 7. n. 4.

Deinde dixi, *Septennium* requiri ad primam tonsuram; quia de ætate ad ipsos Ordines, præsertim Minores, cujusmodi olim etiam Subdiaconatus erat, jure antiquiore requisitè, admodum variant DD. propter obscuritatem textuum 93. *can. In singulis 2. & seq. dist. 77.* Jure ve-

rò Recentiori Subdiaconus 18. Diaconus 20. & Presbyter 25. ætatis annò ordinari permittebantur, *Clement. fin.* Episcopus verò non nisi trigesimò completò c. *Cum in cunctis 7. pr. de Elect.* Denique Novissimò Jure S. Synodi Trident. statutum est, ne quis ad Subdiaconatum ante 22. ad Diaconatum ante 23. ad Presbyteratum ante 25. ætatis suæ annum promoveatur, *Sess. 23. cap. 12. de Ref.* Unde duplex dubium oritur.

Primum, an hi anni completi esse debeant, sicut trigesimus requisitus ad Episcopatum. Verùm, quia de hoc id expressè habetur, c. *Cum in cunctis cit. pr.* ex cujus dispositione eligendus ad Episcopatum 30. ætatis suæ annum debet *Exegisse*: non item de tribus Ordinibus majoribus. Imò istos tam S. Concilium quàm Clementina *cit.* conferri permittunt annò ætatis vigesimò secundò, tertio vel quinto, (quod de annis duntaxat inchoatis verificatur) in dubio completos requiri, rectè negatur arg. *Reg. Odia 15. & Reg. In obscuris 30. in 6.* & receptà Ecclesiæ Praxi confirmatur, Navarrus *Manual. cap. 25. à n. 69.* Gutierrez *Lib. 1. Canon. q. 2. cap. 26. n. 8.* & multis aliis DD. relatis Barbosa in c. *Cum in cunctis cit. n. 5.*

Alterum de ætate, hodie requisita ad Ordines Minores. Ratio dubitandi est; quòd laudatum Concilium, nullà certæ ætatis mentione factà, illos iis conferendos asserat, qui intelligunt linguam Latinam, *Sess. cit. cap. 11. de Ref.* quod cum ante nonum aut decimum ætatis annum rarò contingat, ante istam ætatem minores Ordines conferre rarò licebit, *cit.* Vasquez *cap. 4. n. 41.* & Palao n. 6. in *fine.* Etsi casu, quò ejus linguæ notitia impletò septenniò haberetur, illos conferri eà ætate posse, existimet *cit.* Laiman *cap. 7. n. 1.* & suadeat ratio; quòd ad-

quod adfit scientia requisita à Tridentino, quoad ætatem non immutante Jus antiquum; secundum quod tres saltem minores Ordines post septennium conferri potuisse, DD. communiter defumunt ex *can. In singulis cit.*

56. Quintò, non conjugatus, *c. fin. in 6.* ubi conjugato etiam prima Tonsura conferri prohibetur: nisi Religionem intrare, vel ad sacros Ordines promoveri velit cum consensu uxoris: quæ tamen etiam Religionem ingredi; aut saltem, si suspectæ ætatis non sit, in seculo manens Continentiæ votum emittere debet, per expressos textus *c. Cum sis 4. c. Conjugatus 5. & c. Uxoratus 8. de Convers. conjug.*

57. Sextò, Literatus, *c. fin. cit.* cujus *v. Qui verò*, illiterato, uti & conjugato extra casum Jure permissum, primam Tonsuram conferens ab ejus collatione per annum suspensus est ipsò Jure, Glossa *fin. in c. cit.* Suarez *disp. 31. de Censur. f. 5. n. 2.* Quanta autem Literarum scientia pro singulis Ordinibus necessaria sit, declarat Tridentinum *cit. Sess. 23. de Ref.* Et per primam quidem Tonsuram ad statum clericalem deputandos callere vult rudimenta Fidei, & legendi scribendique peritiam habere, *cap. 4. Pro Ordinibus minoribus linguæ Latinæ intelligentiam postulat, cap. 11. Ad Subdiaconatum verò & Diaconatum exigit, ut ordinandus præter linguam illam etiam instructus sit notitiâ eorum, quæ ad suum officium sive ejusmodi Ordinum exercitium requiruntur, cap. 13. Denique Sacerdotiò initiandos habere vult scientiam, sufficientem ad rite administranda Sacramenta & populum erudiendum in iis, quæ necessaria sunt ad salutem, cap. 14.*

58. Septimò, Nullâ censurâ vel irregularitate, sive ex delicto sive ex defectu

quocunque proveniente, irretitus, *c. 1. in 6.* atque insuper bonæ vitæ & exaltationis publicæ; quia enormi aut gravi aliquo crimine notoriè vel publicè irretitus & infames ab Ordinibus, vel omnino, vel saltem ad tempus arcendos, defumitur ex *can. Infames 6. q. 1. c. c. Ex tenore 4. & c. fin. hic.*

Octavò, esse debet subditus ordinanti, *c. 1. & c. Cum Nullus 3. & c. fin. in 6.* Ordinanti autem subditus esse potest quinque modis. Primò quidem ratione Originis, si natus sit ex patre, in ordinantis Diocesi constitutum domicilium habente: vel, si domicilium in ea constitutum non habeat, ex ea saltem orundo: etiam si ordinandus alibi natus sit ex matre, illic etiam cum patre occasione officii, legationis, mercationis, vel juslibet alterius rei aut negotii generatâ causâ ad tempus morante, vel ex itinere divertente ac transeunte, ut ex *l. ff. ex unico 30. ff. ad Municip. & l. Civis 7. C. de Incolis* desumunt Panormita, in *l. Rodulphus 35. de Rescript. n. 9. Felonus in c. cit. n. 13.* aliisque relatis Barbosa *de Offic. Episc. alleg. 4. n. 4. & 5. D. N. Innocentio XII. Constit. quæ incipit Speculatores, pridie Non. Novemb. 1794.* editâ magis declaratur.

Excipiuntur tamen primò, & maternæ originis Episcopo quoad Ordinum susceptionem subjiciuntur, de quorum paterna Origine & domicilio, alicubi constitutò non constat, Gonzalez *ad Reg. 8. Gloss. 9. §. 1. n. 14. & cit. Barbosa n. 16.* uti & illegitimi: quorum non paterna, sed materna origo spectatur, *arg. l. 1. & l. Ejus qui 9. ff. ad Municip. nisi Principis rescriptò sint legitimi;* hi enim, uti & Adoptivi, patrem sequuntur, Glossa *in l. 1. cit. v. Parentibus.* Secundò excipiuntur expoliti, quorum parentes ignorantur; hi enim non solent ab Episcopo

ab Episcopo loci, in quo nati: sed ab eo etiam, in quo expositi sunt, ordinari possunt; cum utriusque loci efficiantur cives, *citt. Gonzalez n. 14. Barbosa n. 17. & 37. & Jordanus Lucubr. lib. 3. Tit. 6. n. 47.* Tertio, nati seu orti ex loco nullius diocesis; hos enim quoad ordines subijci Episcopo Viciniori, quem ejusmodi locus semel elegit, ut ab hoc eis Dimissoria dari possint, à S. Congreg. Card. Interpp. 5. Maji 1587. declaratum, testis est Pialecus *Prax. Episc. p. 1. cap. 1. art. 2. n. 5.* Quarto, Pagani & Judæi conversi: qui, sicut Originarii ejus diocesis, in qua baptizati & spiritualiter nati sunt, sic etiam ejus Episcopo, quoad Ordinum susceptionem, subijci censentur, *citt. Gonzalez n. 109. & Jordanus n. 41.*

60. Secundo, ratione Domicilii: quod in ordinantis diocesi duntaxat habet, qui licet alibi natus sit, in locum tamen intra illius fines situm se transtulit, animò ibi stabiliter & perpetuò habitandi: nisi forte redeundi animò ad tempus aliò avocetur, *l. Cives cit. l. Assumptio 6. §. 2. ff. ad Municipalem, citt. Barbosa n. 22. & Jordanus n. 57.* Cujusmodi stabilem & perpetuam habitationem in loco, in ordinantis Diocesi sito, constituisse, ad Ordinum recipiendorum effectum, à S. D. N. Innocentio XII. *citt. Constitut. §. Subditus* censetur, qui vel per decennium saltem in eo habitandò, vel majorem rerum & bonorum suorum partem cum instructis ædibus in eum transferendò, ibique insuper per considerabile tempus commorandò, satis superque suum perpetuò ibidem permanendi animum demonstraverit: & ulterius utroque casu, se verè animum hujusmodi habere jurejurandò affirmarit.

61. Tertio, ratione Beneficii quoad Ordinum susceptionem Episcopi jurisdictioni hodie subijciuntur clerici: qui, licet ejus subditi, ratione Originis aut Do-

micilii contracti, non sint, in ejus tamen diocesi obtinent & pacificè possident beneficium Ecclesiasticum, cujus reditus ad congruam vitæ sustentationem, sive juxta taxam Synodalem, sive, ista deficiente, juxta regionis morem pro promovendis ad SS. Ordines, detractis oneribus, per se sufficiunt, vi *Constit. cit. §. Licet verò*, secundum quam proinde hodie Episcopus imprimis cuicumque, ratione Originis aut Domicilii in sua Diocesi contracti, non subdito, primam Tonsuram conferre nequit, prætextu cujuscumque Beneficii, ab eo etiam statim, postquam clericali Tonsurâ insignitus fuerit, obtinendi, etiam si beneficium de novo eâ lege fundatum sit, ut ille immediatè post clericalem characterem susceptum in eo instituat, §. *Nulli.* Deinde, etiam clericum extraneum à proprio suo Episcopo primâ Tonsurâ, aut etiam minoribus Ordinibus jam initiatum, ad ultiores Ordines promovere nequit ratione Beneficii in sua diocesi siti, si ille ad hoc solummodo præsentatus sit vel nominatus, aut super ejus jam obtenti proprietate vel possessione mota sit lis, vel brevi movenda timeatur. Præterea extraneum ordinare nequit ratione Beneficii, etiam plenè obtenti & pacifici, si id ita tenue sit, ut ejus reditus ad ordinandi congruam sustentationem per se, sive soli non sufficiant: etiam si ejus redituum defectus adjunctione proprii etiam pinguis patrimonii, quod ordinandus obtinet, valeat suppleri, §. *Licet cit.* Demum, clericum extraneum, à proprio Episcopo primâ Tonsurâ aut etiam minoribus ordinibus initiatum, ratione Beneficii, ad sustentationem etiam per se sufficientis in sua diocesi possessi, ad altiores ordines promovere nequit: nisi ante eorum susceptionem ab Originis vel domicilii sui Episcopo obtinuerit, & exhibuerit literas Testimoniales super natalibus,

K k k 3 libus,

libus, ætate, moribus & vita, in actis Curia Episcopi ordinantis conservandas: de quibus literis, uti etiam de reditu ejusmodi beneficii, in consueta collatorum Ordinum attestazione expressa mentio fieri debet, ex præscripto §. *Licet cit.*

62. Quartò, ratione triennis Familiaritatis cum Episcopo huic quoad Ordinum susceptionem subjectus est, qui, licet ei ratione Originis, Domicilii vel Beneficii jam obtenti subditus non sit, in ejus tamen, ad Episcopatum jam evecti, familia aut servitio trienniò continuò ipsius Episcopi sumptibus vixit, ex decreto S. Synodi Trident. *sess. 23. cap. 9. de Ref. Cujus Ordinationem huic Episcopo permittendi, etsi ea ratio fuisse videatur, & à cit. Palao p. 15. n. 6. & Barbosa alleg. 5. n. 6. perhibeatur; quòd triennali servitio & cohabitatione familiaris sui mores, an Clericali vitæ congruant, satis perspectos habere censetur: hodie tamen ex cit. S. D. N. Constitutionis §. *Ad hæc familiari suo Ordines minores & primam etiam Tonsurâ conferre Episcopus, absq; propriâ istius Originis vel domicilii Episcopi literis Testimonialibus super natalibus, ætate &c. prohibetur: eique statim, hoc est, saltem intra terminum unius mensis à die factæ Ordinationis ad congruam sustentationem per se sufficiens beneficium re ipsa conferre jubetur, §. cit. ne cum clericalis status opprobrio mendicare aut sordidum aliquem quæstum exercere cogatur. De ejusmodi autem beneficio alicui providere, cum in Episcopi solùm Titularis potestate non sit, huic familiaris sui ordinatio interdicta est à Trident. *sess. 14. cap. 2. de Ref.* ut cum cit. Garcia *cap. 5. n. 85.* & aliis observant *cit.* Palao *n. 6.* & Barbosa *n. 17.***

63. Quintò demum, ratione Licentiæ seu literarum Dimissoriarum: vi quæram Episcopo quoad Ordinum suscepio-

nem subijcitur, qui aliquò ex relatissimis subditus non est, ut §. *sequenti* declarabitur.

Porro, contra relatam S. D. N. Innocentii *Constitutionem* aliquem ordinare præsumens, ipse quidem à collatione Ordinum per annum: ordinatus autem susceptorum Ordinum executione, quoad diu proprio ejus Episcopo expedire videbitur, eò ipsò est suspensus, aliisque gravioribus pœnis, pro culpæ modo & Romani Pontificis pro tempore existens arbitrio, infligendis, subijcitur equidem §. *Ita verò.*

Dubium hîc est, an quis Ordinem unum ab Originis, alium ab alio v. g. Domicilii vel beneficii Episcopo collatui possit. Ratio dubitandi oritur ex *Cum in distribuendis 12.* ubi à Papa Ordine aliquo initiatus alium sine istius licentia ab alio consequi nequit. Venit hoc ita dispositum est, ob excellentiam & reverentiam Apostolicam potestati specialiter debitam, & exigentemur, sicut collatio beneficii Ecclesiastici, cui Papa manus apposuit, aliis interdicta est, *Extravag. Ad Romani 14. inter com. de Trasl.* sic etiam ordinatio Clerici per primam Tonsurâ collatione à illo capta, ab alio Episcopo sine licentia non perficiatur: si enim ob reverentiam debitam Episcopo in altari, in quo is Missæ sacrificium obtulit, eò die alteri presbytero celebrare sine ipsius Episcopi licentia, extra casum urgentis necessitatis, non licet, *can. fm. junctâ Glossâ V. Non presumat, de 2. de Consec.* multò minus Ordinationem clerici, capta à summo Pontifice, sine istius licentia manus apponere interdictum licebit, Gonzalez *in c. Cum in distribuendis cit. n. 2.* Quare, istius *c. reatu* non obstante, Ordinationi ab uno v. g. Originis Episcopo per primam Tonsurâ vel Ordinum minorum collationem capta, & alius v. g.

lius v.g. Domicilli a ut Beneficii Episcopus manus apponere, eamque superiores Ordines conferendò perficere valet; quia potestatem habet cum illo concurrentem, ut *arg. c. Nullus cit. docent Laiman in c. Cam in cit. §. Est autem & Zælius ad hanc Rubric. n. 16.*

Neque obstat; quòd regulariter concessa optione, re præsertim non amplius integrâ, variatio denegetur; eò quòd electione semel factâ optionis jus consumptum videatur; quia imprimis Ordines à Prælato, cui quis aliquo ex recentis modis subiectus est, peti Jure permittuntur: variatio autem circa diversos Ordines prohibita non reperitur. Deinde; quia minores Ordines ab uno, Subdiaconatum autem & superiores Ordines ab alio Episcopo petens non variat circa idem, sed circa diversa; cum singuli Ordines ab aliis specie sint distincti; ideoque, licet Ordinem aliquem ab uno recipiens indultum à Jure optandi jus consumplerit circa eum, id tamen non consumpsit circa alium: quem proinde ab alio petere potest, sicut, qui debitorem in loco contractus convenit ob debitum, eundem in alio loco propter delictum convenire non prohibetur, *Zypæus Consult. Canon. 3. de Ætate & Qualit. n. 8.*

ARTICULUS V.

De Literis Dimissoriis.

SUMMARIUM.

- 67. Episcopus suos ordinare potest per alios.
- 68. Datis ad hos Dimissoriis.
- 69. Quas ad ipsum subditis suis dant Pralati Regulares.
- 70. Dare eas potest Episcopus confirmatus.

71. In Germania probabiliter, in concordia electus.

72. Circa earum concessionem Vicariis Generalis,

73. Capituli Cathedralis, sede vacante,

74. Et Prælatorum Regularium exemptorum potestas.

Quantumvis Episcopos, ut Ordines per seiplos conferant, S. Synodus Tridentina adhortetur, *sess. 23. cap. 3. de Ref. in firmitate tamen autaliter impediti, subditorum suorum Ordinationem aliis: nec solum suis, si quos habent in Pontificalibus, Vicariis, sive, ut vulgò vocantur, Suffraganeis: sed aliis quoque extraneis Episcopis committere, illòsque ordinandi licentiam dare possunt, can. Episcopum 6. ibi, Nisi foris cum voluntate & testimonio propria originis Episcopi, p. q. 2. & c. fin. ibi, Nec absque licentia superioris sui, hic in 6. Cujusmodi licentia conceditur literis patentibus, c. 1. in 6. quas S. Synodus Tridentina Dimissorias, *sess. 7. & cit. sess. 23. utrobique cap. 10. de Ref. Hispani Reverendas vocant. Palao Tratt. 27. disp. Univ. p. 15. n. 8. & Barbosa de Offic. Episc. alleg. 7. n. 2.**

Eas autem literas ordinando concedere post Papam potest Episcopus & quilibet alius Prælatus, à quo ratione alicujus ex causis *an. 59.* declaratis Ordines peti & concedi possunt; *Potest enim quis per alium, quod potest facere per se ipsum, Regula est 68. in 6.* Episcopò tamen inferiores Prælati, tam Regulares quàm Seculares, eas dare solum possunt ad Episcopum suæ, non alienæ diocesis, *c. Cum nullus 3. in 6. & Trident. sess. cit. cap. 10.* Nisi facultas eas ad quoscunque voluerint, dandi eis competat Privilegiò vel aliò jure speciali, *Gloss. in c. cit. V. Indultum vel in certi territorii populum exercent jurisdi-*